خراسان روزنامه صبح ایران
شنبه ۲۵ اردیبهشت ۱۳۹۵ . ۷ شعبان ۱۴۳۷ . شماره ۱۹۲۵۴

حاجیان- دکتر گورابی رئیس پژوهشگاه رویان اعلام کرد: سلول درمانی یک علم رو به پیشرفت است و همه روزه پیشرفت های زیادی در این عرصه ایجاد ودستاوردهای مختلفی اعلام می شود. هم اکنون، کشورهایی مانند امارات وقطر بدون آن که علم کافی را در این زمینه داشته باشند سرمایه گذاری هنگفتی برای تاسیس مراکز سلول درمانی کرده اند تا با استفاده از متخصصان خارجی بتوانند اعتباری برای خود در این حوزه کسب کنند.

سرمایه گذاری گسترده کشورهای منطقه در عرصه سلول درمانی

یادداشت شفاهی

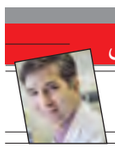

دکتر ناصر اقدمی
رئیس مرکز سلول درمانی رویان

جایگاهی که نباید از دست برود

زمانی که ایده ساخت بیمارستان تخصصی سلول درمانی در کشور مطرح شد هدف این بود که از طریق احداث چنین مرکزی، اعلام کنیم که تحقیقات سلول درمانی در کشور به چه مرحله ای رسیده است تا بتوانیم خدمات حاصل از این تحقیقات را در چارچوب استانداردهای بین المللی و در سطح وسیع در کشور و حتی منطقه به بیماران نیاز مند ارائه کنیم. چرا که اساسا سلول درمانی جزو عرصه های مهم پزشکی است که چه بخواهیم و چه نخواهیم و چه به آن اهتمام داشته باشیم و چه نداشته باشیم، به سرعت در حال رشد است. کشورهایی که تا همین چند وقت پیش هیچ ردپایی در این حوزه از خود به جا نگذاشته بودند امروز به جد در حال سرمایه گذاری در این حوزه اند و دیر یا زود همه کشورها وارد این عرصه خواهند شد. این موضوع نه تنها درباره بسیاری از کشورهای دنیا صدق می کند که حتی در منطقه نیز از سوی کشورهای عربی و... دنبال می شود. در حالی که ایران اکنون جزو کشورهای مطرح و پیشرو در این حوزه محسوب می شود و این برتری مسئولیت ما را در این زمینه دوچندان می کند و این الزام را برای ما ایجاد می کند که برای باقی ماندن در این عرصه و حفظ جایگاه کنونی باید به سرعت به دنبال رفع کمبودها و تامین زیرساخت های مورد نیاز باشیم.

امروز وجود برخی محدودیت های فیزیکی و بودجه ای در مسیر ارائه خدمات سلول درمانی باعث شده است به شدت با کمبود مراکز پیوند سلولی مواجه باشیم و همین مسئله بستر را برای سودجویان و مراکز غیر مجازی که به ارائه خدمات سلول در مانی اقدام می کنند فراهم کرده، رویه ای که باعث شده است بسیاری از افراد در نتیجه عدم دریافت خدمات مناسب و استاندارد از این مراکز غیر مجاز علاوه بر تحمل زیان مالی؛ اطمینان خود را نیز نسبت به این شیوه درمانی از دست بدهند و در عین حال بیماران زیادی نیز برای دریافت این خدمات دچار سردرگمی شوند. در چنین شرایطی تردیدی نیست که جای خالی مراکز مجاز ارائه دهنده خدمات سلول درمانی استاندارد بیش از هر زمان دیگری احساس می شود و باید به فکر تامین زیرساخت های لازم در این حوزه باشیم. از سوی دیگر گام های جدی بسیاری از کشورهای دنیا برای تصاحب رتبه های برتر در حوزه دانش سلول درمانی را نیز باید تهدیدی برای از دست دادن جایگاه فعلی کشور در این حوزه قلمداد کرد. در واقع در شرایطی که اکنون در بسیاری از جهات در این حوزه نسبت به کشورهای دنیا دارای برتری هستیم غفلت می تواند ما را از کشورهایی که هنوز وارد این عرصه نشده اند نیز عقب تر نگه دارد.

با وجود حضور ایران در ردیف ۱۰ کشور برتر دنیا در سلول درمانی

هزاران بیمار در حسرت سلول درمانی با توقف یک پروژه مهم

زهرا حاجیان- "عملیات ساخت تنها بیمارستان سلول درمانی به دلیل مشکل مالی متوقف شده است". پس از گذشت ۲ سال از آغاز عملیات ساخت بیمارستان سلول درمانی، این شاید عجیب ترین و تاسف بار ترین خبری بود که در خصوص این پروژه می توانستیم بشنویم. در حالی که طبق پیش بینی های انجام شده، اولین بیمارستان مجهز وپیشرفته سلول درمانی کشور باید در سال ۹۶ به بهره برداری برسد؛ حال رئیس جهاد دانشگاهی از توقف عملیات ساخت این مرکز درمانی به دلیل مواجهه با مشکلات مالی، خبر می دهد. بیمارستانی که سال هاست چشم امید هزاران بیمار به آن دوخته شده است تا شاید در صورت راه اندازی بتوانند از خدمات آن بهره مند شده و از انتظار و پشت نوبت ماندن های طولانی برای دریافت خدمات سلول درمانی خلاصی پیدا کنند. در حالی که متاسفانه از حدود ۲ سال پیش تا کنون عملیات ساخت این بیمارستان هنوز از مرحله گود برداری فراتر نرفته است و با این وصف به نظر نمی رسد این بیمارستان تا سال ۹۶ آماده بهره برداری و ارائه خدمات به بیماران باشد. دکتر حمیدرضا طیبی رئیس جهاد دانشگاهی مشکلات مالی شهر داری را دلیل کندی و عدم پیشرفت پروژه در نهایت توقف عملیات ساخت بیمارستان سلول درمانی عنوان می کند. وی می گوید: هم اکنون با گذشت چند سال از قول شهرداری تهران مبنی بر ساخت و راه اندازی این بیمارستان و در شرایطی که قرار بود ظرف ۳ سال این پروژه به نتیجه نهایی برسد؛ متاسفانه شهرداری با مشکل مالی مواجه شده و عملیات ساخت بیمارستان فعلا متوقف شده و پیشرفت جدی نداشته است. ایده تاسیس اولین بیمارستان سلول درمانی کشور از سال ۸۸ و با دستور رئیس جمهور وقت مطرح شد. تاسیس این بیمارستان که با هدف گسترش خدمات سلول درمانی و کاربردی سازی ده ها دستاور دمحققان کشور و ارائه خدمات درمانی به بیماران طرح ریزی شده، طی ۵ سال گذشته به دلیل نبود حمایت های دولتی از جمله اختصاص نیافتن زمین مناسب، با افراز ونشیب های بسیاری همراه بوده است و با وجود آن که سرانجام پس از چند سال بلاتکلیفی؛ ۲ سال پیش کلنگ تاسیس این بیمارستان به زمین زده شد اما از ۲ سال گذشته تاکنون نیز ساخت این بیمارستان از حد گودبرداری فراتر نرفته است و به سختی می توان امیدوار بود که امکان بهره برداری از این مرکز درمانی در موعد مقرر یعنی سال ۹۶ امکان پذیر باشد. حال آن که هم اینک توسعه خدمات سلول درمانی و تسریع ارائه خدمات درمانی به بیماران از جمله هزاران بیمار سرطانی و مبتلایان به ام اس و نارسایی قلبی و... در گروی شکل گیری مرکزی جامع و تخصصی در زمینه سلول درمانی است. تاخیر در ساخت بیمارستان تخصصی سلول درمانی در کشور علاوه بر این که روند خدمات رسانی به بیماران را دچار کندی می کند در عین حال از حیث از دست رفتن جایگاه سلول درمانی ایران در منطقه و جهان نیز یک خطر و تهدید بزرگ محسوب می شود.

■ ایران در ردیف ۱۰ کشور برتر دنیا در عرصه تحقیقات سلول درمانی

هم اکنون کشورهای اندکی در دنیا در زمینه سلول درمانی و انجام تحقیقات در این عرصه صاحب فناوری هستند و ایران از این حیث، جزو ۱۰ کشور اول دنیاست و در کنار کشورهایی از جمله آمریکا، استرالیا، سوئد، انگلیس، هندوستان، کره جنوبی، ژاپن، فرانسه و... قرار دارد و امروز از کشورهای پیشرو در به کارگیری سلول های بنیادی برای درمان بیماری ها به شمار می رود، حال آن که اکنون برخی کشورهای منطقه از جمله قطر و عربستان که هنوز فاقد جایگاه علمی قوی در زمینه سلول درمانی در جهان و حتی در منطقه هستند، گام های جدی برای احداث چنین بیمارستان هایی برداشته اند. رئیس پژوهشگاه رویان در گفت و گو با خراسان می گوید: نکته تامل بر انگیزی که در این میان وجود دارد، آن است که کشورهایی مانند قطر و عربستان که چنین هدفی را در ساخت بیمارستان سلول درمانی دنبال می کنند؛ حتی نیروی انسانی لازم را نیز برای اداره چنین مرکزی ندارند و به دلیل بر خوردار نبودن از نیروی انسانی و محققان ماهر؛ از محققان مطرح دنیا و از جمله محققان ایرانی نیز دعوت به همکاری کرده اند تا بتوانند با توجه به چشم انداز و افق روشنی که برای این حوزه از درمان پیش بینی می شود، خود را به عنوان پیشرو در ارائه خدمات سلول درمانی در منطقه معرفی کنند. به گفته گورابی، این وضعیت در حالی اتفاق می افتد که ایران در حال حاضر در مقایسه با این کشورها از بنیه بسیار قوی و خوبی برخوردار است و عنوان قطب سلول درمانی خاورمیانه را به خود اختصاص داده است، اما با توجه به راه اندازی نشدن یک مرکز جامع و تخصصی برای ارائه خدمات درمانی به بیماران؛ بیم آن می رود که رفته رفته این جایگاه را در منطقه وجهان از دست بدهیم.

■ "سلول درمانی" انقلاب دوم در علم پزشکی

استفاده از سلول های بنیادی برای درمان بیماری های صعب العلاج یکی از رویاهای در حال تحقق بشر در حوزه علوم پزشکی است که روز به روز افق های تازه تری از آن نمایان می شود. امروزه از سلول درمانی تحت عنوان انقلاب دوم در علم پزشکی یاد می کنند. به نحوی که هم اکنون در بسیاری کشورها تحقیقات در این زمینه روز به روز در حال گسترش است.

■ درمان بیش از ۱۰ بیماری در کشور با استفاده از سلول های بنیادی

تلاش های سال های اخیر محققان کشورمان در توسعه تحقیقات در عرصه فناوری سلول های بنیادی هم اکنون امکان درمان بیش از ۱۰ بیماری صعب العلاج از جمله برخی سرطان ها و بیماری های نقص ایمنی و شماری از بیماری های ارثی، بیماری های چشمی، اختلالات پوستی نظیر بیماری ویتیلیگو وسوختگی ها؛ رفع چین و چروک و درمان نارسایی های قلبی و بیماری های غضروف واستخوان و مفاصل و نیز درمان نارسایی های کبدی با پیوند سلول های بنیادی را در کشور فراهم کرده است.

■ انتظار طولانی بیماران برای دریافت خدمات سلول درمانی

محدودیت امکانات و کمبود مراکز پیوند و کمبود آزمایشگاه های کشت سلول و نبود بیمارستان سلول درمانی را باید مهم ترین عوامل و موانع ارائه خدمات درمانی به موقع به بیماران عنوان کرد. در واقع همین محدودیت ها و موانع موجود سبب شده است بیماران برای دریافت نتیجه دستاوردها و تحقیقات پژوهشگران کشورمان در عرصه سلول درمانی ماه ها در نوبت بمانند و این انتظار گاهی تا ۲ سال به طول می انجامد. در حالی که با تاسیس بیمارستان مجهز سلول درمانی می توان امیدوار بود که زمان انتظار به حد چشمگیری کاهش یابد و روند ارائه خدمات درمانی به بیماران تسریع شود.

۷۰۰ هزار بیمار نیازمند دریافت خدمات سلول درمانی در کشور

رئیس مرکز سلول درمانی رویان؛ از وجود ۶۰۰ تا ۷۰۰ هزار نفر متقاضی در کشور برای دریافت خدمات سلول درمانی خبر داد. دکتر اقدمی در گفت و گو با خراسان افزود: برآورد ما این است که در حال حاضر سالانه ۳ تا ۴ هزار نفر بیمار مبتلا به سرطان در کشور نیازمند دریافت خدمات سلول درمانی هستند و همه روزه هم به تعداد آن ها افزوده می شود اما بررسی ها نشان می دهد که جز سرطان، در سایر بیماری ها از جمله نارسایی های قلبی و آرتروز و... نیز با یک جمع ۶۰۰ تا ۷۰۰ هزار نفری از بیماران برای دریافت خدمات سلول درمانی در کشور مواجهیم. در حالی که خدمات رسانی به این بیماران نیازمند زیرساخت های کافی است.

پیشنهاد ساخت شراکتی بیمارستان سلول درمانی با برخی نهادها

زهرایی- رئیس پژوهشگاه رویان جهاد دانشگاهی از ارائه پیشنهادهایی مبنی بر ساخت شراکتی بیمارستان سلول درمانی با نهادهایی مانند وزارت بهداشت و شهرداری، برای حل مسائل مالی این پروژه خبر داد و گفت: انجام این پروژه به صورت مشارکتی از جهات مختلف به صلاح نیست. دکتر گورابی در گفت و گو با خراسان افزود: بیمارستان سلول درمانی، قرار است به عنوان یک مرکز درمانی موقوفه فعالیت کند بنابراین نمی توان با انجام شراکتی این پروژه، آن را غیر انتفاعی کرد ضمن آن که ماموریتی که این بیمارستان قرار است دنبال کند هیچ تطابقی با ماموریت وزارت بهداشت و شهرداری ندارد بنابراین پژوهشگاه با این پیشنهاد موافق نیست چرا که با ساخت شراکتی، به طور قطع دچار مشکل خواهیم شد.

گفت و گو

اختصاص درصد ناچیزی از اعتبار ساخت بیمارستان سلول درمانی

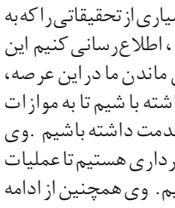

پارسا- در حالی که هزینه ساخت بیمارستان سلول درمانی حدود ۴۵۰ میلیارد تومان بر آورد شده، متاسفانه تا کنون درصد بسیار ناچیزی از این اعتبار اختصاص پیدا کرده است. دکتر گورابی رئیس پژوهشگاه رویان در گفت و گو با خراسان با اعلام این مطلب افزود: متاسفانه پروژه ساخت بیمارستان سلول درمانی بسیار کندپیش می رود و با این وضعیت شاید تا ۲ ماه دیگر مرحله گودبرداری آن به پایان برسد. وی اضافه کرد: عملیات ساخت این بیمارستان از حدود ۲ سال پیش آغاز شد و طبق تفاهم نامه ای که بین پژوهشگاه رویان و شهرداری و سازمان اوقاف و امور خیریه به امضا رسید، قرار شد شهرداری ظرف ۳ سال این بیمارستان را احداث کند و به بهره برداری برساند، اما متاسفانه به دلیل مشکلات مالی که شهرداری با آن مواجه است، این پروژه در مراحل ابتدایی یعنی گودبرداری باقی مانده است. وی با بیان این که ساخت بیمارستان تخصصی سلول درمانی حدود ۴۵۰ میلیارد تومان اعتبار نیاز دارد، تصریح کرد: تا کنون میزان بسیار اندکی از بودجه این بیمارستان اختصاص پیدا کرده است و به نظر می رسد با این سرعت بسیار کند نمی توانیم کاری از پیش ببریم. در صورت ساخت این بیمارستان برای تجهیز آن نیز اعتباری در حدود ۴۰۰ میلیارد تومان نیاز داریم. وی خاطر نشان کرد: هم اکنون با توجه به ظرفیت بالای کشور در زمینه دانش سلول درمانی و پروژه های بسیاری که در دست انجام داریم؛ متاسفانه کمبود مراکز پیوند و نبود یک مرکز جامع برای ارائه خدمات؛ باعث شده است نتوانیم نتایج بسیاری از تحقیقاتی را که به مرحله ارائه خدمت رسیده است، اطلاع رسانی کنیم این در حالی است که تنها راه باقی ماندن ما در این عرصه، این است که آمادگی لازم را داشته باشیم تا به موازات پیشرفت این علم امکان ارائه خدمت داشته باشیم. وی ادامه داد: در حال رایزنی با شهرداری هستیم تا عملیات ساخت بیمارستان را تسریع کنیم. وی همچنین از ادامه مذاکرات با خیران برای ساخت این بیمارستان خبر داد. وی تصریح کرد: سالانه بسیاری از تحقیقات ما به مرحله کارآزمایی بالینی می رسد و باید برای انجام آن بیمارانی را انتخاب کنیم، بر این اساس وقتی پروپوزال پژوهشی طرح را در سایت های مربوطه ثبت می کنیم بسیاری از بیماران در داخل و خارج از کشور برای انجام این مرحله داوطلب می شوند، اما متاسفانه به دلیل نبود ظرفیت کافی اغلب امکان چنین کاری را نداریم.

جدول

شماره ۶۵۵۱

طراح جدول: امید موسوی

افقی

۱- پنداشت- ناهید - زمستان- گیاه پرچین ۲- مساوی عامیانه- بانوی بیگانه- آداب- عدسی- بلیغ ۳- محصول آتش- باختر- وزن نشده- جامه درویشان- بیم ۴- معبود مردم ممفیس در مصر باستان- از انواع پارچه- قصه گو- پایه نردبان- بوی رطوبت ۵- گیاهی از تیره ترشک ها با خاصیت دارویی ملین - واحد تحصیلی- ازسوزنی برگان- اطمینان ۶- نویسنده دانمارکی کتاب های کودکان ۷- آواز- از ورزش های جسمی و فکری شرقی- دست نخورده- دوزخ ۸- مادرعرب- فریاد- پاک نژاد- موی اسب- حاشیه کتاب ۹- بت- بازار- کبوتر صحرایی- سرخ رنگ- زندان مسعود سعد ۱۰- بن- مراقبت- مجروح- توشه- علامت مفعولی ۱۱- بیماری زردی- عدل- رج- مات

عمودی

۱- ملاقات- نام قدیم اهواز ۲- واحد پول هند- درخشان ۳- مجموعه اشعار- تکلیف مدرسه ۴- نیز- مرکز کردستان- علامت جمع فارسی ۵- سحاب- توطئه ها ۶- از کشیدنی ها- تفکر عمیق ۷- رجحان- نیت ۸- همه- دانم که بگذرد ز سرجرم من که او / گرچه ..... است ولیکن فرشته خوست- بیماری ۹- طناب- از فنون کشتی چوخه ۱۰- داد و فریاد- رودخانه ای در لندن ۱۱- دروازه بان پرسپولیس- نفیس ۱۲- آب نمکین- یاور ۱۳- پشته- نامی تحقیرآمیز برای نظامیان آمریکا- حرف دهن کجی ۱۴- عدد مجهول- شهری در استان فارس ۱۵- لغزش- بادام ۱۶- واحد شمارش پلنگ- گوسفند جنگی ۱۷- رنگ موی فوری- همسفر- جانوروحشی ۱۸- سرازیری- بانوان ۱۹- دریاچه ای در قزوین- مهاجم بارسلونا ۲۰- پایتخت سنگال- باهوش

حل جدول شماره ۶۵۵۰

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۱	ا	ب	ت	ر		م	ل	ا	س		ر	ا	س		و	و	ن	ی	م	ا
۲	ف	ا	ک	س		ر	ی	ی	س		و	ر	و	د		ر	ا	س		س
۳	س	ر	ه		ف	د	ی	ه		ز	ا	ی	د		پ	و	م		ا	پ
۴	ا	ی		ک	ر	و	م		غ	ا	ی	ب		ا	ر	ش		م	ل	ک
۵	ن		م	ر	ا	ه		م	ا	ل	ت		چ	ر	ی		ح	ی	ا	ت
۶	ه	م	ا	ی	ش		ن	ی	ر		س	و	گ		م		ر	ک	و	ر
۷	پ	ی	ن	ه		چ	ی	غ		ص	ا	ب	ر		د	ا	ی	ا		و
۸	ا	ن	ی		س	ب	ا		ا	ح	م	د		ش	ر	ف		م	س	
۹	ک	ا		د	ی	ر		ک	ر	ا	ی		ک	ا	م	ل		ش	ی	ک
۱۰	ر		ن	ا	ر		ح	ب	ا	ب		ن	ی	ک	ا		پ	ن	ا	و
۱۱	و	ل	ا	د	ا	ت		ک	ر	م	ی		ک	م	ن		ک	ل	و	پ